

ציקרבוֹבָה

”ילד של אמה”

יאנוש קורצ'אק, כרך ג, עמ' 260-261

תרגום: אורי אורלב

נתקלתי בהאשמה (בחוץ פרטי), ברשימותי על הוי הקיטנות הנערים אינם יהודים דים. אלה סתם ילדים בכפר, ולא ילדים יהודיים דוקא.

הערה נכונה כביכול: גם אני חפשיתי בהם בהתחלה את התכונות היהודיות האפנייות. מה לעשות, חפשיתי ולא מצאתי.

פחדנות – פחדנותם המפרסמת של היהודים! היו גם כאלה; אך הכלל, רב הצביר כגוף אחד – צחק להם, כנה אותם בכנויים: ”ציקרבוֹבָה”, ”שלימזל”, ובצעמם זחלו לתוך המלונה, הפלא ופלא! מלונת כלבים קשורים בשרשרת שפרתו אתם ברית ידידות. – לכלוף – אתם אומרים? – ביוזמתם בקשו קערה עם מים אחרי ארוחת הצהרים; בהתחלה נטלו ידים רק לפני הארוחה. – מה יש לנו עוד, אם אינני טועה – תכסיסנות, ערמומיות, רדיפת בצע? – לא היו הזדמנויות לכך, זה או אחר נטה למה שמכנה בשפת התלמידים ”ללקק למורה” – אך עד מהרה נרפא מן המום הזה, מאחר שלא מצא שטח פעלה. – לבסוף – שקרנות, ומעשי נוכלים? – אם היגד ראה שחאמת לא גוררת אחריה תוצאות לא נעימות, כגון ענש – לשים מה היה לו לשקר? – ועוד משהו: עצלות? – ונהרי בזעת אפים חפרו מבצר בעזרת מקלות; בפעם אחרת עבדו חצי יום כדי לבנות מסלול ריצה מחל; או מקרה אחר כאשר במשך פחות משעה אספו ערמת ענפים בגבה של חצי קומה; שלא לדבר על כך, שאת הטיולים לארץ קילומטרים אחדים תמיד קדמו בשמחה.

ואם היו מרשים להם ללכת מכות ברצינות, היו שוכרים שנים זה לזה לא פחות טוב מנערים נוצרים.

אותו דבר ביחס ל”מדות טובות” של היהודים. – השתתפות בצער, דאגה ומסירות כלפי צעירים וחלשים יותר – כשר התרשמות או רגישות או לבסוף אינטליגנציה? – בכל אלה אפשר שלא להבחין לא כאן ולא שם – אם לא יודעים לחפש או לא רוצים...

כאן, על קרקע ורשאית – אם ישו בו כלב, יאימו לידות בו אבן או נפילו את הכובע מראשו לבץ – ציקרבוֹבָה שלנו יברח בצורה ”מצחיקה מאוד”, יבכה ויצעק, כמו פחדן צרחר ונגלמני. – כשישלחו אותו הוריו למכר ”ארבעים ספות בשני גרושי” – יהפך לטרדן חצוף וערמומי. – אך יש לזכר, שהם חיים בקיטנה בתנאים שונים בתכלית מאלה שהרגלו אליהם, וחוי מהד קלוש זה או אחר מבית ההורים – הם יכולים להיות, קדם כל ורק – ילדים שמחים.

ראו, הגיע הזמן ללמד את האמת הפשוטה כל כך, שילד הוא ילד. – עד כדי כך התבלבלו המחשבות של בני האדם!...

